

O'zingni angla!

Hurriyat

Mustaqil gazeta

Gazeta 1996-yil dekabrdan chiga boshlagan • Elektron manzil: gazhurriyat@mail.ru • www.uzhurriyat.uz • 2020-yil 28-oktabr, chorshanba • № 38 (1202)

Шавкат МИРЗИЁЕВ:

Бугунги кунда биз янги Ўзбекистонни, янги Ренессанс пойдеворини барпо этишдек эзгу мақсадларимизга эришишда, ҳеч шубҳасиз, она тилимизнинг ҳаётбахш кудратига таянамиз.

(Ўзбек тили байрами муносабати билан Ўзбекистон халқига байрам табригидан)

ФАХР ВА ИФТИХОР БИЛАН

Фавқулодда вазиятлар вазирлиги Академиисида биринчи босқичга қабул қилинган курсантлар иштирокида "Батанга қасамёд" тадбири кўтарилик руҳда бўлиб ўтди. Тадбирда Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ражбарияти, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий оркестри, Академия профессор-ўқитувчилари, ҳарбий хизматчилиги ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

⇒ 3-бет

"ПРОДЮСЕР — ШУНЧАКИ КИНО ҲОМИЙСИ ЭМАС!"

Бирор картина гул тикаётганимда, энг аввало, унинг КИНО ёки КИНО эмаслигига эътибор қарата-ман. Ундан кейин фойда ("Касса") тарафи ҳақида бош қотираман. Тўғри, пул тикаётганимда, ҳамма қатори пулумини қўтиши, фойда кўришини ҳоҳлайман. Лекин санъатда бу нарсалар иккинчи даражали ҳисобланади. Ўҳшамаган, муваффакиятсиз чиқсан лойиҳаларим ҳам бўлган, лекин ҳеч қачон бундан афсусланмайман.

⇒ 5-бет

АВЕСТОДАН ЁДГОР КАТ ҚАЛЬЯ

Хива хони Анушаҳон (1663-1683) томонидан қайта қурилган қалъада 1960 йилларгача одамлар истиқомат қилиб келишган. Ундан кейинги даврларда қалъага эътибор сусайдиб ҳароба аҳволга келиб қолган. Айниқса, собиғ иттиғоз даврларда қалъя мотопойгачилар учун пойга майдони бўлиб хизмат қилган бўлиб бу қадим тепаликлар ер билан битта бўлиб қолган.

⇒ 8-бет

МУЛОҲАЗА

ПУЛДАН ҚУИЙЛГАН ТЎСИҚЛАР
 улардан ўтиш учун АҚЛ ожизлик қиласпти...

Яқинда инглиз тилидан қатор сертификат ва мукофотларни кўлга киритган, етакчи лицеилардан бирорда дарс берадиган курсодашмин учратиб қолдим. Қарасам, кўзиди қўйдойлик. Айтишича, ҳозир унга қунига 2 соатдан ошик кўзини толқитириш мумкин эмас экан. Дарс соатларини ҳам шураби қисқартиришига тўғри келибди. Энис, шундай зуко, ёш ўқитувчининг дарс бера олиши чекланганинг ичичимдан эззидим. Аввалига, бунга кўзининг ҳасталигуи сабаб, деб ўйладим, кейин эса...

Ота-онасининг кўли капиталидан дугонам дарслик ва кўлланмаларни сотиб ололмади. Пули кўп курсодашмин учратиб қолдим. Қарасам, кўзиди қўйдойлик. Айтишича, ҳозир унга қунига 2 соатдан ошик кўзини толқитириш мумкин эмас экан. Дарс соатларини ҳам шураби қисқартиришига тўғри келибди. Энис, шундай зуко, ёш ўқитувчининг дарс бера олиши чекланганинг ичичимдан эззидим. Аввалига, бунга кўзининг ҳасталигуи сабаб, деб ўйладим, кейин эса...

Буғун китобсевар ёшлар тобора камайиб бораётган бир пайтда, ўқийман, деганларнинг китоб сотиб олишига қўйналептигани ачинарли. Ҳатто биз ҳаммиша коралайтиган тузум — шўролар даврида ҳам китоб олиш буғунгидек кийин бўлма-

ған экан. Үқиши, яхши китоб баҳоси бир нонникига тенг бўлган, дейишиади. Балки, шунга у давр одамларида китобга ихлас баланд бўлганди?

Ҳозир... ҳайси китоб дўёнинга кирманг, тузукроқ муқовали китоб камиди 30-40 минг сўмдан бошланади. 100 - 150 мингчагча ҳам бор. Бир қарашда, ким учундир арзимаган пулдири, лекин кўпчиликнинг турмуш даражасидан келиб чиқисла, бу қиммат. Айниқса, чекка қишлоқларда яшайдиганлар учун 40-50 минг сўм 4-5 минг эмаски, осонгина чўнгидан чиқариб бериб юборса... Оддий иши-хизматчининг 2 ёки 3 боласи үқишига тайёрланса, тайёрлов курсларига қатнаса ёки бадий асар ўқимоқчи бўлса борми? Ота-она учма-уч тебратёвтан рўзгоридан ортириб, фарзандларининг дарси, ўйларда ҳархалларига, уст-бошию еб-иҷиши, яна китоб ва кўлланмаларига пул топиб бера олмайди.

Буғун китобсевар ёшлар тобора камайиб бораётган бир пайтда, ўқийман, деганларнинг китоб сотиб олишига қўйналептигани ачинарли. Ҳатто биз ҳаммиша коралайтиган тузум — шўролар даврида ҳам китоб олиш буғунгидек кийин бўлма-

ШУКРОНАЛИК

НАВОЙИНИ ЎРГАНМОҚ ОСОН ЭМАС, АММО БАХТ

Юртимизда биринчи марта Ўзбек тили байрами куни катта танланалар билан нишонланади. Кутулған кун арафасида "Буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий таваллудининг 580 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида"ги Президенттимизнинг қарори ҳамда "Мамлакатимизда ўзбек тилини янада ривожлантириш ва тил сиёсатини тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонининг қабул қилинини ўзбек тили байрамига беназир тухфа бўлди.

Президенттимиз Шавкат Мирзиёев шукухи санада Ўзбекистон ҳалигига байрам табриги йўллади ва унда зиммамиздаги ҳамиша долзарб вазифасига ҳам тўхтадиллар: "Нече асрлар оша аждодларимиздан бизга безавол ўтиб келадиган она тилимизнинг равнаи ва истиқболи ҳақида қайгуриш — бу миллатнинг ўзлигини англари, унинг камолотини юксалтириш учун кураш демакдир". Дарҳақиқат, она тилимизни ўзининг юк-

сак мавқеига кўтариш йўлидаги курашимиз давом этади ва бу йўлда ҳар биримиздан янада фидойиллик кўрсатишмиз талаб қилинади.

Шунингдек, Президенттимиз табриклида байрам арафасида имзолаган иккى муҳим хўжоят мазмун-моҳиятини мухтасар тарзда қўйидагича ифодаладилар: "Фармонга мувоғиқ, ўзбек тилининг ҳалқимиз ихтимой ҳаётда ва ҳалқаро миқёсдаги об-

ру-эътиборини тубдан ошириш, униб-ўйсиб келәпстан ёшларимизни ватанларварлик, миллий анъана ва қадриятларга садоқат руҳида тарбиялаш, мамлакатимизда давлат тилини тўлақонли жорий этишини таъминлаш, Ўзбекистондаги миллат ва элатларнинг тилларини сақлаш ва ривожлантириш, ўзбек тилини давлат тили сифатида ўрганиш учун шарт-шароитлар яратиш, тил сиёсатини ривожлантиришнинг стратегияни максадлари, устувор йўналиш ва истиблодаги вазифалар белгилаб берилди", қабул қилинг "...карор ҳам ўзбек тили ва адабиётини, миллат маданиятимизни янада раввақ топтиришга қаратилган бўлган амалий ҳаракатларимиз билан ўйнун ҳамоҳангидир".

ШУНДАЙ ДЕДИ

Алишер ФАЙЗУЛЛАЕВ,
"Ўзбекистон почтаси" бош директори в.б.:

2017 йилда "Ўзбекистон почтаси" орқали 5 697 408 та даврий нашрлар тўплами имзолangan бўлиб, ўтган йиллар давомидан бу кўрсаткин доимий равнишда пасайиб бормодда. 2020 йил охирiga келиб бу кўрсаткин 65 фойзига камайиб, 2 миллионнинг каматкан этилди.

Ҳаликatan ҳам, "мажбурий обуна" чиқиши йўли эмас. Мажбурий обуна ортидан ихтиёрийлик тўғрисида салбий фикр пайдо бўлди, бу ўтган йиллар давомидан обуна бўлган нашрлар сонининг камайишига олиб келди.

АҲВОЛ

Айтар сўзингга бок...

Ҳеч кимнинг она тилимизни бузиши, унга зиён етказишига ҳаққи йўқ!

Ҳар бир миллат учун ўз Она тилини фахри, ифтихори ҳисобланади. Шу қатори, бизнинг она тилимиз ҳам элимизнинг шаъни, муқаддас қадриятидир. Бу ўзбек тилига давлат тили маёвоми берилганига 31 ўйл тўлди. Эндиликда, жоий ўйлар бошлаб, юртимизда ўзбек тилига давлат тили маёвоми берилган сана — 21 октябрь — ўзбек тили байрамига сифатида ҳар ўши кенг нишонланадиган бўлди.

Ўтиборлариси, Президенттимизнинг 2014 ўйл 20 октябрдаги "Мамлакатимизда ўзбек тилини янада ривожлантириш ва тил сиёсатини тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонида тилимизнинг ижтимоий ҳаётда обрў-эътиборини тубдан ошириш, айниқса, ўсмур-ёшларни ватанларварлик руҳида тарбиялашда она тили мухим аҳамиятига эга эканлиги устувор йўналиш ва вазиға этиб белгиланди.

Аммо... Она тилимизга оид ҳали қанчадан-қанчалик оғрикли масалалар, муаммолар бор. Уларга қаёнечим топшилди? Не-не улуг жадидчи боболаримизни ҳам ўйга солган, қийнаган бу кумушлар бунгун элу ҳалқимизнинг кўлидан келмайдими? Она тилимизга эътибор, ҳурмат кўрсатиш шунчалар қийнми?

Хуласа, қўйида таниқи журналист қаламага олган мавзуз — яна она тилимизга эътибор, ғамхўрлик масаласида. Унда ўзбек тилига эътибор, аввало, матбуот, интернет тармомлари, умуман, ОАВларида бунгун қай аҳволда эканлиги юзасидан холис мулоҳаза юритилади.

ДАЪВАТ

Amazon

ёхуд ер юзидағи энг катта китоб дўкони кандай килиб мисли кўрилмаган омадга эриша олди?

Китоб сотиб ҳам бойиш мумкинлигини буғунги кунда Ер шаридаги энг бой одамлардан бори, америкалик тадбиркор Жефф Безос яққол исботлаб берди. Буғунги кунда китоб ёзган ҳам, китоб ўқидиган ҳам дунёнинг биринчи рақами интернет китоб дўкони бўлган AMAZON.COM.га мурожаат қилади. Чунки дунён китобхонарининг кўпчилигини юргадиган амалларни улкан китоб заҳираси бор. Зоро, Amazon-интернет китоб дўконидан эшиштаплаётган китобларнинг шитирлаши бўлакча. Кўйишда мулоҳазаларимиз дунёнинг энг бой китоб сотумечисининг иш қадамидан то ҳозирги кунга қадар одамлар онгига қўлган "юриши"лари ҳақидади.

Амазон — дунёдаги энг катта зиёлилар, китобхонлар бозоридир. 2014 ўйлдан бўён Амазон қиймати қарорига иккиси даиралардан 180 миллиард долларга деярли 150 миллиард долларга таъсислайди. Айнида Амазон китобларнинг даромади 200 миллиарддан ошиқка баҳоланади.

Бундан ачча йиллар олдин, "Майкрософт" компанияси шуҳрат қозонган пайтда, Amazon компаниясининг номи ҳам йўқ эди ва Безос эски эшикдан болгалинган стопда ёлзиз ўзи ўтиради, кимдир мендан китоб сотиб олармакан, деб шубҳа аралаш умид қиларди. Бир кун келиб Сизтлга кетишига ва ўз гаражида ишлашга қарор қилган "юриши"лари ҳақидади.

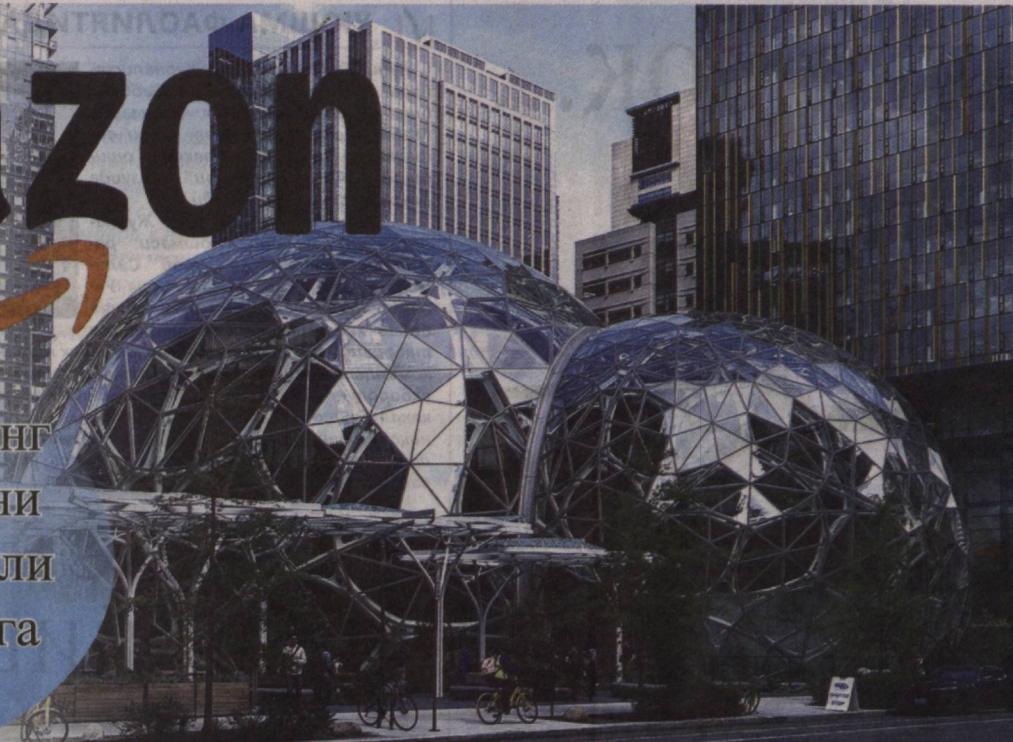
Ларгача ва компания асосчиси Жефф Безос сайдерадаги энг бой одамлардан бирига айланди. 2018 ўйл июн ойида унинг бойлиги деярли 150 миллиард долларга, айни

3

amazon

ёхуд ер юзидағи эңг
кatta китоб дўкони
қандай қилиб мисли
кўрилмаган омадга
эриша олди?

Безос 90-йилларнинг бошларида АҚШда эндиғина ривожланга бошлаган янги йўналиш — интернет-бизнес хакида ўйлай бошлади. У ўз вақтида йўк жойдан пайдо бўлган, дағдан хуласага келади. Безос бу хақда қанчалик кўп ўйласа, бу гоя унга шунчалик ёқар эди. Жефф рафиси билан Сизтлга кўйиб ўтди ва ўз веб-сайтингин концепциясини ишлаб чиқа бошлади.

АБРАКАДАБРА

Амазон — дунёнинг эңг катта дарёсими ёки...

Шундай килиб, Жефф Безос ҳар қандай маҳсулоттаги дўкон яратишига эди. Уни амалга ошириш йўлида жуда кўп тўсиқлар бўлиб, бюджетнинг чекланганини, бозорни яхши тушинасласлиги. Безосни безовта қўлларди. Биринчи ҳафтада банкрот бўлмаслик учун Безос оддий иш бошлашга қарор килиди. У интернетда яхши сотилиши мумкин бўлган 20 та маҳсулот турини аниқлади: китоблар, компютер дастурлари, фильмлар, мусиқа, оғис жиҳозлари...

Аммо китоблар биринчи маҳсулот сифатидаги энг яхши кўринишига эди — ёнгига ва жўнатилиши осон. Ахир уларни кимдан сотиб олишини ахамияти йўқ ва интернетдаги танлов оддий китоб дўконидан кўра кўпроқ бўлиши аниқ.

1994 йилда Жефф Безос Сизтлдаги Кадабра компаниясини рўйхатдан ўтказди (бу ном, сехри сўз «абракадабра»дан келган) ва китобларни сотмоқчи эди. Аммо бўюк келмади: бу ном кадавр сўзига жуда ўхшаш эди ("ўлик тана"). Иккичи вариант "Релентлес" эди, аммо бизнесменнинг дўстлари бу ном жуда ёмон эшиятлишини айтишиди. Релентлес.ком манзили ҳанузгача Безосда рўйхатдан ўтган ва агар сиз уни браузернинг изирсангиз, у сизни Амазон.сомга олиб боради.

Янги гояларни қидириб, Жефф Оксфорд лугатни вараждаб, "Амазон" сўзини учратди. Ҳа, дунёдаги эңг катта дарё (Безоснинг дўкони дунёдаги эңг катта дўкон бўлиши керак эди) "A" дан бошланади (у пайдо "Google" йўк эди ва фойдаланувчилар онлайн каталоглар орқали янги сайтларни топдилар) — барчаси биррасма бирлашади! Амазон.сом 1994 йил ноябр ойida рўйхатдан ўтди ва 1995 йилда интернетта уланди.

Илк интернет китоб дўкони

Сайтдаги биринчи китоб — дастурлар оғизида — 1995 йил 3 апрелда сотилган. Ўшандаги "Амазон" китоблар номли мазъумотлар базаси — оқ фонда оддий қора матнда эди. Сизтлдаги "Амазон" омборида эса атиғ 2000 та китоб борди.

Кейинчалик, буюртмалар оқими ўса бошлана, ходимлар (Жефф бешта одамни ишга ётлаған) кун даромади компютердаги буюртмаларни кўргиб чиқиши ва кечқурон омборга бориб товарларни қабул қилиш ва маркази кутиларга йигиш керак эди. Шунда ҳам Безос қаттиқ иш берувчи сифатида танилган.

Амазон йаҳо кидирив тизимишин бош саҳифасида пайдо бўлиши билан унинг шундаги китобларни кўрсатишини көрсабор. Иккى ой ичидаги сотувлар хафтасига 20000 АҚШ долларларига ўси, Жефф доимий радишида бўйича сифатида танилган.

Амазоннинг ўша вақтлари учун ки-

зиқарли бизнес-режаси бор эди: компанияни барча даромадларни ривожланиш учун сарфлайди. "Биз ё биринчимиз, ёки ютқаздик" — бу шиорни кейинчалик "Google", кейин эса "Facebook" компанияяни ишлатади. Аммо тўқсонини йилларда бу ёндашув янги эди ва инвесторлар компания бутун беш йил давомида пул олиб келмаганидан жуда хавотирида эдилар. Аммо 2000 йил марта ойда, юзлаб интернет-компаниялар касодга учради. Амазон омон олганлардан бирни эди. Компания акциялари нарихи 107 доллардан 7 долларга тушди (хозирда битта акция 800 доллардан ошиди), аммо компания ҳанузгача хавфисизлар ёстиги бор. Инкюзор даврида интернет-дўкон ракобатчиларни сотиб олиша муввафқа бўлди, қарзга ботди, бироқ янада катталаши.

Хар учинчи онлайн харид

Ҳақиқатда, 2000 йилда Амазон сотуви 1,6 миллиард доллардан ошиди. Сотувчи онлайн-бизнеснинг эң йирик устадан бирлашади. Агар 1997 йилда фирма 438 миллион долларга баҳоланганд бўлса, энди у деярли беш баравар киммат турди.

Уша пайтта қадар компания нафақат китобларни, балки ДВД дискларидан музикаларни ҳам сотар эди. Биринчидан, фокат босма маҳсулотларни сотиши аудиторияни торайтиди.

1998-2000 йилларда сайт ўйинчоларни ва электроника бўлнимини очди. 2003 йилда компания ўзининг ИТ-марказига, кейин эса — энг фаол мижозлар учун Амазон.Приме хизматига ва Париж Хилтон билан заргарлик линиясига зга бўлди. Амазон Twitch, IMDB (кино қидирив тизими)нинг онлайн трансляция хизматини ўз зиммасига оди. 2009 йилда Амазон 1,2 миллиард долларга Zappos.сом пойбабал ва кийим-кечак дўконларининг энг йирик дўконларидан бирини олди. Уа Жефф Безос хозирда шахсан Американинг энг йирик газетаси — "Вашингтон Пост"га эгалик қилиди.

Компания аллақачон жаҳон иктисолидётининг улкан бўлгалига айланниб ултурган. Америкадаги ҳар учинчи онлайн ҳаридарларни бирор амалга оширадиган. Интернет-дўконларнинг ҳар бир иккичи ҳаридорлари биринчи навбатда нима билан шубуланётганиларни тўғрисида таҳминий тасаввурга зга бўлиш учун Амазонга боради ва у ердаги товарларнинг нархларни ўрганади.

Тинч океан биносидағи зиё тўлкини

Амазон.сом энг оммаболлиги бўйича интернетда олдинги сафларда туради. Амазоннинг йиллик айланимаси 247,11 миллиард долларни ташкил этади (бу "Google" ва "Майкрософт" айланмаларидан кўпроқ). Компаниянинг ҳар ой 120 миллиона таридни амалга оширадиган 304 миллион фаол мижози бор. Онлайн чакана бозор йил давомида 15 фоиз кенгаймояда ва Амазон у билан бирга ўсиб бормоқда. Да Жефф Безос башкарувда қолмоқда, у барча мухим қарорларни қўлди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди ва эртами-кечми хизмат билан ҳалини бўлмаган мамлакатларга келади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан харахатларни камайтиришга ҳаракат қилиди. У бўшу вақтни даволанинг бўлмайдиган деб хисобланадиган касалликлар учун дорми-дормонларни ихтиро қилишга багишланган лоихаларга маблаг мажбутлиги шубҳа қилишади.

Амазон, албатта, янада ривожланади ва унинг хитойлик бирорлари бўйла булишилари эҳтимолдан йирок эмас. Сотувчи аллақачон оффлайн режимда ишлайди, янги технологиялар еҳтимолидан хар

Айб каби тараглан бажет иеш

Тушунманнан ҳаммадан кўпроқ,
Тушунманнан ҳаммани, бироқ,
Тушунмайлан ўзимни зинкор.
Ўзимагча ўй жуда ўроқ,
Менга мени тушунтирип, ёш ёри!

Ўйламасам, фақат ҳис этсам,
Бошанди сўнг бўлип кетсам,
Барси гўзали! Мисслиз гўзали!
Ўйлаб кўйсам, изласам ёчим,
Даҳашт-ку бу тақдирни азал!

Баландом, паст мени ошган ҳадлар,
Ҳадми ўзи баланду пастлар?
Менга мени тушунтирип берি,
Йўйдан чикдим, чиккан меними,
Сигуб бўлмас ҳадар торми ер?

Хаётимдом кемтиклиарни кўп,
Аскар ўғил меҳр-ла тишлаб,
Кўлга тутган қадори нонайд –
Кемтиклиарни ҳаётимдом кўп.
Шонизликин асрайман шондай.

Деразамга ўзин урад қуш,
Ўзин ўриб ўқишил берху.
Қушини жони оғришини ёзас,
Шунчаки бир қушигин ўйлаб,
Боқиб қўйдим оламга бечис.

Менга мени тушунтирип бер,
Юлдизмада жимирлар не сир?
Кўргулуклар истарлар нени –
Тобора мен бойми ё факир?
Эй дўст, менга тушунтир мени!

Менман ҳаётинада чакнан қақин,
Менман лабаринада бир ҳалол бўса.
Менман юрагинага ҳаммадан қақин,
Сенда шидж отсан шодлигу гусса.

Менман ўқдан хуркиб қочган қуш каби
Қочган ўқишиларни ўрина бўтган.
Мансипинг ҳам менман – учган қуш каби
Бекатларда кезиб, адашиб топган.

Менман ютган юрак, ютаплан юрак,
Эн буюк саебони, энг буюк хатто.
Ва менман тап тортиб айтпилан тилак,
Айтмай қўйганинг ҳам тап тортибай ҳатто.

Менман оғрик жойга дўстаона туртиб,
Гоҳ яра, аҳодида маҳкамма дўнган.

Менман орзуларинг – ушалиб туриб,
Юрагинага яна орзудай тўлеан.

Менман-ку буғунинг, эртанинг кунине,
Мазмунда аввалу саноқда охир.

Нега мен ёзасман ватванинга сенини,

Нега ишонганинг мен ёзасири?

Юрагимга кирдинга орзудай сирти,

Изинги беркитиб туришиди қорлар,

Қай ўйлдан

қайларга чекини, билмам,

Дилимиши спаган орзу-хабблар.

Қўзларимга тўйдига кўзёшади тоза,

Бўткун гойиб бўлди бир гуноҳ ёзис.

Гарчи димогларни ачитди роса,

Айб каби тараглан

бахт иши.

Озод одамларга қўлса-да ҳамла

Қафасларни ёриб чиқкан туткунлик,

Лебларимга тоғли бир бўса

ҳамда

Озод кўлгу каби қўндинга, бутунлик.

Гарчи димогларга келади босиб

Ўтимшида узагини турфа гулларини

Қошиб улугримаган турфа хил иши,

Дунёда эна сўйим гўша –

қўлларина.

Багринг – дунёнига энг бахтиёр жойи,

Кирдим тондай отиб, кундай ботишига.

Розиман, ёввалим,

розиман ахир,

Багрингада то охир ўйглаб ётишига.

Ранжима!

Тонг ёзас, кун ёзас, нақ ярим тунда

Қўйсумда кўйшадай ҷараклаб ёндине,

Ислитдине, ёртдине, кувондине.

Ярим тун бехосдан ўйонганаң кўнглини,

Коронги кунтара кўнгликан умриим

Қўзлари қамашиб боқидлар сенга...

Ранжима!

Табиб ёзас, табиб вақт ёзас, ўзим

ўз грамми кун-тун ялаб тузатдим,

Баъзан қолпинларда бўридай ётдим,

Ғажиб ўзиб қўйдим бавзан юракни,

Юрак деб кўтарибдим турли ёзакни...

Ершиб кептисами бу бахтдан қўйсум!

Ранжима!
Базмларда эмас, байрамдэ эмас,
эн обиди кунларнинг бирда
шаробдай кўйшони дипломан.

Худ-бехуд бу жоним танамдан тошиди,

Мастликда энга баланд ҳадлардан ошиди,

Эна сўнгги томчим ҳам бадандада эмас!

Ранжима...

Дунё жуда иштапладай эди,
Тақдир бизни учрашиштаган кез.

Гарчи барси мурракаб эди,

Шу мурракаб тақдирда қарши

соддалашиб кетдик иккимиз.

Яширидинг биттага тақдирга,

Бир тақдирда ошкор бўлдики биз.

Тақдиримиз опичлаб, бирга

юр, ҳамманинг шинонисида

бор тақдирдан қочимиз беиз.

Иштлар менинг кўркимат, тушун,

Кўркимати сочинида оқ.

Юр, барни чалгитиб беин,

Юр, қочиб кетмас тақдирдан,

Ўзини ўйкотиб кўйсиган вақт.

Ўзини ўйкотиб кўйсиган вақт,

Биз ўйкотиб кўйсиган вақтлар армонин

Ювий кетсин вақтдан холи баҳм.

Түшнамас ҳар куни тақор,

Юр, кўнгилга кетмасиз, жоним.

Мангулукдан лаҳзаплар узуб,

Ўрганамиз вақтисизлик – илм.

Түшнамис ҳар ҳаётини ўзи –

Бизга тирикликнинг неписин –

Тушнамитириб бermасин ўлим.

Ранжима!

Ватан ҳақидадир балки бу қўшик,

Балки сен ҳақинада, дада...

Ер багринг талпинида қўйтиб

ердан кўйка булганан денаши –

унга ўхшаш билмасигум ҳақидада менинг.

Ёки ўхшашмасиз иштиробини қўшиб,

ўхшашмас ҳақидада тенгис.

Ва шунинг учун ҳам сен ҳақинададир...

Энам ҳақидадир балки у,

Қўлидашиб чутиб косов ҳақидадир...

"Келинимага қўлни таекизим!" дейя

қархинга қалқондай қўзғалган;

"Уѓимга кўлинини таекизида кўрма!"
девя қисмат томон ўқтаплан,
юракка қаланган косов ҳақидада

Панжара ортидан боқади эзиг,

Номард ўтрининамас,

шашын учун курашган жўмадрот котилини

Кўксиди гурӯр тик турган қизи.

Балки у ҳақида бу қўшик...

Болалишим қаби қақроқ, қожириқ

донондан ҳақида балки у...

Ҳайратимдай майдапланган кумтепалар,

саёллашсан зовурлар,

ласайб қолган осмонлар ҳақида,

Қононлардир онам мени согинсан

томонлар ҳақида,

Балки ўтрининамасиз ҳақида балки...

Болалишим ҳақида ёзасири,

